

De Schouw 2018

Bijlage 2 Teamreflecties: instructie

Door als team met elkaar in gesprek te gaan en te reflecteren over het werk, krijg je als team gezamenlijk een goed beeld van wat er speelt en hoe het ervoor staat. Wat gaat goed bijvoorbeeld, of juist slecht. We doen deze team-zelfreflecties ook omdat de Raphaëlstichting deelneemt aan het landelijk kwaliteitskader. De uitkomsten van de teamreflecties worden door de leidinggevende (of het zelfsturende team zelf) opgenomen in de teamschouw welke wordt besproken met de instellingsleider. De instellingsleider gebruikt het verslag hiervan als input voor de instellingsschouw, de systeembeoordeling en het kwaliteitskader.

Werkwijze:

Aan elk team binnen de Raphaëlstichting wordt gevraagd in 2018 een zelfreflectie te doen en de uitkomst hiervan voor 31 december 2018 in te vullen op het web-formulier via Kristal:
(<https://form.raphaelstichting.nl/formulieren/team-reflectieformulier/>)

Voor de teamreflectie maak je een keuze uit één of meer van de onderwerpen uit het format reflectieformulier (zie bijlage 2a bij deze notitie). Je kunt ook voor een eigen thema kiezen (zie thema 6). Over het gekozen thema ga je met elkaar in gesprek. Het is zinvol om een onderwerp te kiezen dat aansluit bij al bestaande reflectie-momenten, bijvoorbeeld: intervisie, een audit, MIC-analyse formulier of een reflectieverslag van teambuilding, beelden uit de praktijk.

Elk team mag op een eigen manier reflecteren en de uitkomst op hun eigen manier vastleggen (bijvoorbeeld in een collage, een poster, film, foto, verslag, etcetera). Wel moet één iemand van het team de uitkomst van de reflectie ook in onderstaand formulier vastleggen. De eigen reflectie-vastlegging s.v.p. als bijlage meesturen.

Hoe doe je dat: reflecteren?

De meeste teams hebben vorig jaar ervaring opgedaan met een teamreflectie. Reflecteren is bewust nadenken over je eigen handelen en dat van je collega's, om op die manier de professionaliteit van het team te vergroten. Door middel van een periodieke gezamenlijke reflectie op het team functioneren, is de kans groot dat je problemen (in de samenwerking bijvoorbeeld) voorkomt, tijdig signaleert/identificeert en relatief gemakkelijk beïnvloedt.

Do's en don'ts

- Zorg dat er een gespreksleider of coach is die een effectieve teamdialoog kan begeleiden/regisseren, het proces volgt en hierop effectief interenieert, verdiepende vragen stelt en de teamleden hierdoor laat 'werken'.
- Zet doelen en verantwoordelijkheden altijd centraal en richt de aandacht op het team in plaats van het individu én richt de aandacht op de rol in plaats van de mens.
- Verlang toewijding (commitment) van ieder teamlid: de verantwoordelijkheid van een goede teamsamenwerking valt of staat bij de inspanningen van ieder teamlid en is niet de verantwoordelijkheid van de leidinggevende.
- Maak expliciet wat impliciet wordt gezegd door teamleden: welke waarden & normen worden belangrijk gevonden, met andere woorden: wat zegt men over de gewenste cultuur?
- Wanneer het gaat om onvermogen van teamleden om effectief te beïnvloeden en proactief met elkaar om te gaan, genereer dan bewustwording door inzicht te krijgen in huidige, belemmerende factoren. *Weet* men niet hoe (ontbreekt het aan inzicht/kennis)? *Kan* men het niet (vaardigheden)? *Wil* men niet (waar komt de onwil uit voort)? *Durft* men niet (welke gedachten liggen hieraan ten grondslag)? En/of: *Mag* men niet (a.h.v. eerdere negatieve ervaringen);
- Let op de kwaliteit van de onderlinge interactie: gaan teamleden tactvol, respectvol en begripvol met elkaar om en is de inzet constructief?

Ondersteuning

Via kristal Teamreflectie zijn er eenvoudige werkvormen te downloaden die ter inspiratie kunnen dienen om als team te gaan reflecteren.

Sommige teams zullen misschien de behoefte voelen om deze zelfreflectie te laten begeleiden door een coach. Dat kan. Een aantal instellingen organiseert deze ondersteuning zelf, ook kan door de teams van alle instellingen een beroep gedaan worden op:

Ingrid Julien (i.julien@midgard.nl)

Arne Savelkoel (a.savelkoel@rozemarijn.net)

Alternatieven

Als alternatief voor het zelf met elkaar reflecteren (al dan niet onder begeleiding van een coach), kun je er ook voor kiezen om deel te nemen aan Beelden van Kwaliteit. Meer informatie hierover kun je krijgen van Lonneke Kegel (l.kegel@raphaelstichting.nl).